

# PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII DLA KLASY IV I VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ W KAMIENIU

Opracowany w oparciu o:

· „Wczoraj i dziś” program nauczania historii w klasach IV-VIII szkoły podstawowej.

TREŚCI PRZEDMIOTU HISTORIA–klasy IV, VI są zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego Program nauczania historii w klasach 4–8 Szkoły Podstawowej „Wczoraj i dziś” i jest zgodny z założeniami podstawy programowej opracowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, zawartymi w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. (Dz. U z 2017r., poz. 356)

## CELE KSZTAŁCENIA–WYMAGANIA OGÓLNE

I) Chronologia historyczna. Uczeń posługuje się podstawowymi określeniami czasu historycznego: okres p. n .e., n. e., tysiąclecie, wiek, rok; przyporządkowuje fakty historyczne datom; oblicza upływ czasu między wydarzeniami historycznymi i umieszcza je na linii chronologicznej; dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością.

II) Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń odpowiada na proste pytania postawione do tekstu źródłowego, planu, mapy, ilustracji; pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; stawia pytania dotyczące przyczyni skutków analizowanych wydarzeń historycznych i współczesnych.

III) Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy krótką wypowiedź o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić.

## ZASADY OCENIANIA Z HISTORII

1. Ocenianiu podlegają wiadomości, umiejętności, postęp w/w zakresie oraz wysiłek ucznia-aktywność ( sprawdziany, kartkówki, odpowiedź ustna, zeszyt, karty pracy, zadania dodatkowe, zadania dla chętnych, praca twórcza)

2. Ocenieniu podlegają wszystkie wymienione obszary aktywności ucznia.

3. Oceny są jawne dla uczniów i jego rodziców. Ocena może być uzasadniona na prośbę ucznia lub rodzica.

4. Sprawdziany i testy są zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, podany jest zakres sprawdzanych wiadomości i umiejętności.

5. Kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być zapowiadane.

6. Uczeń nieobecny (usprawiedliwiony) na sprawdzianie, powinien go napisać w terminie uzgodnionym z nauczycielem, nie dłuższym niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły.

7. Sprawdzian napisany na ocenę 1 lub 2 można poprawić. Poprawa jest dobrowolna i odbywa się w ciągu 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenie. Nauczyciel ustala dodatkowy termin dla wszystkich chętnych.

8. Ocena z poprawy jest wpisana do dziennika obok oceny ze sprawdzianu i nie powoduje anulowania oceny poprawionej.
9. Uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji. Przez nieprzygotowanie rozumiemy: brak zeszytu, brak pracy domowej (nie może to być wcześniej zadana dłuższa wypowiedź pisemna), niegotowość do odpowiedzi.
10. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania na lekcjach powtórzeniowych i sprawdzianach wcześniej zapowiedzianych.
11. Jeśli uczeń otrzymuje w zeszycie wpis brak zadania domowego lub 1 (lub brak zadania domowego i 1) nie jest to jednoznaczne z wpisem do dziennika, tylko służy jako zalecenie do poprawienia zaległości. Jeżeli uczeń wykorzysta 2 nieprzygotowania, każde następne skutkuje oceną niedostateczną z wpisem do dziennika.
12. Sprawdzane testy pozostają do wglądu rodziców u nauczyciela przedmiotu. Nie ma możliwości robienia zdjęć prac.
13. Jeżeli uczeń nie zgłosi braku zadania, braku zeszytu, a zostanie zauważony jego brak, otrzymuje ocenę niedostateczną (lub wpis do zeszytu brak zadania domowego i 1); zaległość należy uzupełnić na kolejną lekcję.
14. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
15. Uczeń jest zobowiązany do posiadania (wybranego przez nauczyciela) podręcznika oraz zeszytu ćwiczeń.
16. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego.
17. Wszystkie formy aktywności ucznia ocenia się w skali stopniowej 1-6.
18. Przy ustalaniu śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych brane będą pod uwagę wszystkie stopnie, jakie otrzymał uczeń w danym okresie. W pierwszej kolejności jednak oceny z testów, kartkówek, następnie pozostałe.

| OCENA                                        | WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA UCZNIÓW BEZ DYSFUNKCJI                                                                                                                                                                                                                                          | WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY DLA UCZNIÓW Z DYSFUNKCJAMI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który: | <ul style="list-style-type: none"> <li>nie opanował elementarnej wiedzy,</li> <li>nie potrafi nawet z pomocą nauczyciela wyjaśnić podstawowych terminów historycznych, określić wieku w którym rozegrało się wydarzenie oraz nie posiada podstawowej wiedzy faktograficznej.</li> </ul>             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:  | <ul style="list-style-type: none"> <li>wykazuje się znajomością elementarnej wiedzy,</li> <li>wyjaśnia z pomocą nauczyciela znaczenie podstawowych terminów historycznych,</li> <li>dokonuje opisów przeszłości i porównuje je z teraźniejszością na podstawie materiałów ilustracyjnych</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>niechętnie wykonuje polecenia nauczyciela,</li> <li>próbuje czytać samodzielnie tekst,</li> <li>odtwórczo wykazuje się znajomością 30 –40% treści przeczytanego tekstu,</li> <li>prowadzi zeszyt przedmiotowy,</li> <li>przy znacznej pomocy nauczyciela opowiada , streszcza zadany problem, temat</li> <li>czytany przez nauczyciela tekst rozumie w 40%,</li> <li>formułuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone popełniając liczne błędy stylistyczne , logiczne,</li> <li>stara się przestrzegać zasad kultury języka i kultury osobistej.</li> </ul> |
| ocenę DOSTATECZNĄ otrzymuje                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>posiada podstawową wiedzę faktograficzną,</li> <li>czyta teksty ze zrozumieniem,</li> </ul>                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą , a ponadto:</li> <li>angażuje się w pracę lekcyjną za namową nauczyciela, polecenia wykonuje niezbyt chętnie</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| uczeń, który:                              | <p>dostrzega związki teraźniejszości z przeszłością,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>·opanował najprostsze umiejętności przedmiotowe, takie jak: dokonywanie oceny zdarzenia, opis, porównanie, określanie, w którym wieku rozegrało się dane wydarzenie, porządkowanie zdarzeń w kolejności chronologicznej,</li> <li>·odczytywanie daty wydarzenia z osi czasu.</li> </ul>                                                                                                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>·w miarę systematycznie zapisuje notatki lekcyjne</li> <li>·czytany tekst rozumie w 50 –60%</li> <li>·z częstą pomocą nauczyciela gromadzi argumenty, opowiada, streszcza, rozwija w sposób jeszcze odtwórczy zadany temat</li> <li>·układa plan opowiadania z pomocą nauczyciela</li> <li>·formułuje zdanie pojedyncze i złożone poprawne pod względem logicznym, dość poprawne</li> <li>·stylistycznie i składniowo</li> <li>·zachowuje kulturę języka i kulturę osobistą</li> </ul>                                                                                                                                                         |
| ocenę DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:        | <ul style="list-style-type: none"> <li>·opanował wiedzę faktograficzną na poziomie ponadpodstawowym,</li> <li>·wykazuje się aktywnością na lekcjach,</li> <li>·wyraża własne opinie,</li> <li>·dostrzega ciągłość rozwoju kulturalnego i cywilizacyjnego,</li> <li>·integruje wiedzę uzyskaną z różnych źródeł,</li> <li>·samodzielnie poszukuje informacji o swoim regionie i rodzinnej miejscowości,</li> <li>·umiejętnie posługuje się mapą,</li> <li>·odczytuje informacje z wykresów i tabel.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>·Uczeń spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto:</li> <li>·sumiennie wykonuje zadania lekcyjne,</li> <li>·uczeń czyta przykładowy tekst i rozumie go w 70 –80%,</li> <li>·próbuję samodzielnie argumentować i wnioskować (w 60% własnych myśli),</li> <li>·wypowiada się ustnie i pisemnie poprawnie pod względem stylistycznym, składniowym, ortograficznym, interpunkcyjnym, popełniając przy tym jeszcze błędy</li> <li>·układa plan notatki z niewielką pomocą nauczyciela</li> <li>·streszcza, charakteryzuje odtwórczo postać historyczną</li> <li>·wykazuje się wysoką kulturą i kulturą języka i kulturą osobistą.</li> </ul> |
| ocenę BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który: | <ul style="list-style-type: none"> <li>·wykazuje się nie tylko dużą wiedzą, lecz także zrozumieniem procesów historycznych,</li> <li>·samodzielnie wyciąga wnioski,</li> <li>·ujmuje treści historyczne w związku przyczynowo -skutkowe,</li> <li>·krytycznie odnosi się do wydarzeń z przeszłości oraz porównuje epoki i okresy</li> </ul>                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>·Uczeń spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto:</li> <li>·wykazuje się wysokim stopniem obowiązkowości i sumienności oraz pracowitością,</li> <li>·samodzielnie czyta zadany tekst poprawnie intonuje i akcentuje zdania i wyrazy,</li> <li>·wykazuje się znajomością 90 –100% treści omawianego utworu,</li> <li>·samodzielnie układa plan ramowy, szczegółowy notatki,</li> <li>·wypowiada się poprawnie pod względem stylistycznym, ortograficznym, interpunkcyjnym,</li> <li>·wykazuje się bardzo wysoką kulturą języka i kulturą osobistą.</li> </ul>                                                                                 |
| ocenę CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:     | <p>samodzielnie rozwija swoje zainteresowania, łączy i wykorzystuje wiadomości z różnych dziedzin, osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, otrzymuje celujące oceny ze sprawdzianów (pisze testy na 100% punktów)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

## **KRYTERIA OCENY I METOD SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW**

Ocenianie na drugim poziomie edukacyjnym odbywa się w skali cyfrowej od 1-6.

W bieżącym ocenianiu dopuszcza się stosowanie ocen częściowych, które stanowią część stopnia określonego w Szkolnym Systemie Oceniania, szczegółowo opisanych w przedmiotowych systemach oceniania.

Przedmiotem oceny ucznia są realne osiągnięcia czyli aktualny stan wiedzy i umiejętności oraz postępy w uczeniu się.

Ocena okresowa nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych –powinna przede wszystkim uwzględniać rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności, zdobytych wiadomości, a także wkładu pracy

## **ZASADY SPRAWDZANIA I OCENIANIA POSTĘPÓW UCZNIA:**

- Ocenianie dydaktyczne –na podstawie wiadomości i umiejętności związanych z programem nauczania.

- Ocenianie społeczno- wychowawcze -wynikające ze stałej obserwacji dziecka (dotyczy m.i n. wkładu pracy ucznia, jego zdolności, motywacji uczenia się, stosunku do przedmiotu, aktywności na lekcjach, sytuacji środowiska, z którego pochodzi).

- Samooocena ucznia –dotyczy podejmowania przez ucznia odpowiedzialności za proces uczenia się, rozpoznawania słabych i mocnych stron

- Ocena dydaktyczna ma znaczenie podstawowe do wystawienia oceny okresowej i rocznej, a ocena społeczno- wychowawcza i samooocena służy wspieraniu ucznia, rozwijaniu jego potencjału i indywidualnych potrzeb.

- Nauczyciel jest zobowiązany, na podstawie pisemnej opinii Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej, dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe, uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania.

## **SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCEN**

W formach pisemnych, bez określonych poziomów wymagań, wyniki punktowe przeliczane są na oceny szkolne w następujący sposób dla uczniów bez dysfunkcji:

- 1)100% –96% –cel
- 2)95% -90% p. –bdb
- 3)89% -75%p. –db
- 4)74% -50% p. –dst
- 5)49% -36% p. –dps
- 6)< niż 36 –ndst.

dla uczniów z dysfunkcjami:

- 1)100% –96% –cel
- 2)95% -86% p. –bdb
- 3)85% -71%p. –db
- 4)70% -46% p. –dst
- 5)45% -31% p. –dps
- 6)< niż 30 –ndst.

## **Sposoby dostosowania**

- nie „wrywać” ucznia do natychmiastowej odpowiedzi
- wyznaczać czas na opanowanie materiału, odpytanie lub pisanie
- wydłużać czas na odpowiedź i wykonanie pracy
- podczas pracy z tekstem pomóc przeczytać go uczniowi
- stosować streszczenia tematów
- kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów
- w przypadku wolnego tempa czytania lub/i pisanie zmniejszyć ilość zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka
- dać uczniowi możliwość wyboru zaliczenia testu , kartkówki w formie pisemnej lub ustnej

## **KRYTERIA UZYSKIWANIA OCENY OKRESOWEJ I ROCZNEJ WYŻSZEJ NIŻ PROPONOWANA PRZEZ NAUCZYCIELA.**

Uczeń ma prawo ubiegać się o ocenę wyższą niż proponowana w przypadku spełnienia poniższych kryteriów:

- 1.Posiada nie mniej niż 80% obecności podczas lekcji (wyjątek: długotrwała choroba potwierdzona opinią lekarską).
- 2.Połowa ocen jest równa ocenie proponowanej przez ucznia lub wyższa.
- 3.Przystąpił do wszystkich form sprawdzianów i prac pisemnych pisanych podczas lekcji.
- 4.Skorzystał ze wszystkich proponowanych przez nauczyciela form poprawy oraz pomocy.
- 5.W przypadku spełnienia przez ucznia kryteriów, o których mowa w punktach 1-4 ocena może być podwyższona o jeden stopień.
- 6.Niezależnie od trybu uzyskiwania wyższej oceny, jeśli nauczyciel uzna, że uczeń spełnił kryteria, może postawić ocenę wyższą niż przewidywana na podstawie obserwacji pracy ucznia i jego indywidualnych możliwości.

## **ZASADY OCENIANIA KSZTAŁTUJĄCEGO**

- Określone są i ściśle przestrzegane cele i kryteria oceniania. Zaplanowany jest też sposób przekazywania uczniom informacji zwrotnej na temat ich pracy: co uczeń zrobił dobrze, co należy poprawić, jak należy poprawić, wskazówki jak uczeń ma się dalej rozwijać.
- Uzyskiwane są od uczniów informacje dotyczące tego; co pomaga im się uczyć a lekcje planowane są z uwzględnieniem tych informacji.
- Informacja zwrotna-przekazywana uczniom przez nauczyciela-jest stałym elementem procesu nauczania. Dzięki niej uczniowie mogą na bieżąco poprawiać i doskonalić swoją pracę i w konsekwencji osiągają lepsze efekty i wyniki nauczania.
- Stosując ocenianie kształtujące nauczyciel planuje, obserwuje proces uczenia się, analizuje i interpretuje uzyskane informacje o przebiegu procesu i jego wynikach, przekazuje uczniom informację zwrotną dotyczącą ich pracy i osiągnięć. Uczy również uczniów samooceny i oceny koleżeńskiej.
- Informacje zwrotne kierowane do ucznia mają charakter indywidualny, są konstruktywne i dotyczą nie osoby, lecz rezultatów jej pracy. Dzięki takiemu ocenianiu nauczyciel zawiera z uczniem indywidualny kontrakt, który pomaga się uczyć.
- Nauczyciel oceniając pracę ucznia konsekwentnie zwraca uwagę na to, co wcześniej ustalił z uczniem.
- Nauczyciel wskazuje silne strony ucznia i doradza, jak je rozwijać: wyrażnie i konsekwentnie informuje o stronach słabych i o tym, jak można je eliminować: stwarza uczniom możliwość poprawienia własnej pracy

· Samodzielny uczeń potrafi kształtować swój proces uczenia się: zdobywać nowe umiejętności i wiedzę oraz zaplanować dalsze etapy nauki. Droga do samodzielności prowadzi przez rozwijanie umiejętności samooceny. Nauczyciel zachęca do niej i wyposaża ucznia w stosowne umiejętności.

### **ZASADY INFORMOWANIA UCZNIÓW I RODZICÓW O POSTĘPACH W UCZENIU SIĘ**

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz o sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów

2. Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (opiekunów). Sprawdzone i ocenione testy uczniów i jego rodzice (opiekunowie) otrzymują do wglądu na zasadach określonych przez nauczyciela.

3. Na prośbę ucznia lub jego rodzica (opiekuna) nauczyciel, ustalając ocenę, powinien ją uzasadnić.

4. Uczeń i jego rodzice (opiekunowie) otrzymują informację i wynikiach pracy i poczynionych postępach dwa razy w roku – na koniec semestru i zakończenie roku szkolnego.

5. Rodzice (opiekunowie) informowani są o wynikach pracy ucznia przez nauczyciela podczas zebrań lub drogą e- mailową, telefoniczną

6. Przewidywane oceny roczne (semestralne) nauczyciel podaje do wiadomości ucznia oraz rodziców (opiekunów) na dwa tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej. Jeżeli przewidywana ocena jest oceną niedostateczną informacja podawana jest na miesiąc przed radą klasyfikacyjną.

7. Na lekcjach historii stosuje się elementy oceniania kształtującego. Każda ocena jest uzasadniona ustnie lub pisemnie, w zależności od wykonanego zadania:

· testy -uzyskana ilość punktów z testu sugeruje poziom opanowania sprawdzanej umiejętności (omawiany test wskazuje konkretne „braki”),

· czytanie ze zrozumieniem-uzyskane punkty zarówno z zadań zamkniętych, jak i otwartych są odzwierciedleniem tego, co uczeń umie, a z czym sobie” nie radzi”- czego nie opanował z danego rozdziału.